

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyílttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Évesre 18 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Jajkiáltás.

Az olasz képviselőház szombati ülésén Imbriani nevezetű képviselő azt a kérdést intézte a miniszterelnök és külügyminiszterhez, hogy „szándékoznak-e akciót indítani az ausztria-magyarországi latin népek (?) elnyomott nemzeti jogainak megóvására?”

„Kolozsvárról jajkiáltás (?) hallatszik át hozzánk! Az olasz parlamentnek föl kell emelnie büszke, tiltakozó szavát és ki kell fejeznie rokonszenvét ama népek iránt, a melyek függetlenségért (?) harcolnak.”

Erre aztán kijelentette a miniszterelnök, hogy ilyen a kérdésre — nem válaszolhat.

Ebből a parlamenti jelenetből két tanuságot vonhatunk le.

Egyik az, hogy az olasz parlamentben van egy hőbortos ember, s ez Imbriani; és van egy böcs alampérfi, s ezt Crispinek hívják.

De van e mellett még egy másik tanulság is, s ez az, hogy az olasz parlamentben, — melynek rokonszenvével pedig ugy szeretnek eldicsekedni a hazai oláh népámitók — az amolyan üres frázisoknak, mint a minőket Imbriani ur hangoztatott, ott egyáltalán nincs publikuma, s azok minden hatás nélkül enyésznek el a levegőben.

Már most csak azt kérjük Imbriani urtól, hogy voltaképen, hol vannak Ausztria-Magyarországon azok a latin népek, a melyek „elnyomott nemzeti jogainak megóvására” az olasz parlamentet tartja illetékesnek?

Másodszor feleljen Imbriani ur arra a kérdésre, hogy Kolozsvárról minő alakban hallatszott át olyas jajkiáltás, a melynek „büszke tiltakozásra” kell indítania az olasz nemzet törvényhozó testületét?

És főképen, mit gondol Imbriani ur: valjon minő alakban juttathatja érvényre az olasz parlament a maga rokonszenvét az Ausztria-Magyarországon elnyomtatásban részesülő latin népek iránt olyképen, hogy aztényleg hasznára is váljék ezeknek a „szegény, elnyomott latin népeknek?”

És egyáltalában ismeri-e Imbriani ur azokat az urakat, a kik azt hirdetik, hogy Magyarországon a latin népek (?) annyira elvannak nyomva, hogy sorsukon már csak az — olasz parlament rokonszenve segíthet?

Ismeri-e Lukácsot, Rátiut, Corojánut és Patitia Rubint, s a velük egy huron pendülő népbolonditokat, s ha igen: tudja-e mi a végcéljuk azoknak a törekvéseknek, a melyeknek ezek az urak a szószolók?

Tudja-e Imbriani ur azt, hogy minő módon és eszközökkel jutottak ezek a latin (?) népek odáig, hogy jajkiáltásukat még az olasz parlament is meghallhassa!

No, ha Imbriani ur mindezeket nem tudja és őszinte rokonszenvet érez az Ausztria-Magyarországon élő, s állítólag elnyomott latin népek iránt, akkor ne igyekezzék elsősorban az olasz parlamentet beugratni egy merőben kétes értékű rokonszenv-nyilatkozatba, hanem elsősorban ismerje meg Lukács és érdektársainak a népboldogítás hazug czíme alatt folytatott politikai üzérkedéseit, s másodsorban tegye komoly tanulmány tárgyává azoknak az itt élő latin (?) népeknek a helyzetét, a melyekért kész azt a — bizonyos „büszke tiltakozást” megkockáztatni.

És akkor, ha meggyőződést szerez az Lukács és érdektársai által folytatott küzdelmek jogossága, tárgyi értéke, s az általuk használt fegyverek és küzdési módok tisztességéről, s főképen teljes önzéstelenségéről, ám akkor emelje fel tiltakozó szavát az „elnyomott testvérmégek” érdekében, de még akkor is szerezzen előbb meggyőződést magának arról is, hogy Magyarországon

tényleg el vannak e nyomva az itt élő latin népek, s valójában miben nyilvánul ez az elnyomtatás.

Azt bátrak vagyunk megsugni Imbriani urnak, hogy mi itt Magyarországon ok nélkül keressük ezeket az „elnyomott latin népeket”, mi itt csak annyit látunk, hogy néhány nagy hangu, — s ebben Imbriani urral rokon — népboldogító azt a mesterseget üzi, hogy mi módon lehet a boldondá tett nép keserves filléreiből, no még bizonyos „szent czélra” összekoldult alapokból „könnyű szerrel” meggazdagodni.

Annyit látunk, hogy néhány nagy hangu népbárát minő lelkiismeretlenül él vissza a testvérmégek jóhiszeműségével s veri beléjük azt a gondolatot, hogy Magyarországon a nemzetiségek az elnyomtatás keserű kenyerét eszik, holott csak tőlük függ, hogy a függetlenség puha kalácsával táplálkozzanak.

Annyit láttunk, hogy ezek a hazai népboldogítók annyira tökéletesítették magukat a mesterségükben, hogy még Imbriani ur jóhiszeműségét is sikerült megvesztegetniök s annyira elkábitani a halló érzéket, hogy a Kolozsvári jajkiáltást is meghallotta.

Ne ámitsa magát különben tisztelt Imbriani ur azzal, hogy ő az olasz parlamentben való felszólalásával annak adta tanujelét, hogy egy nemes és nagy ügynek szegődött a szolgálataiba.

Az ügy melynek ön is apostolává akar szegődni, nem az „elnyomott testvérmégek” ügye, hanem néhány politikai szatócsé, a kik nem a rendes kereskedelmi forgalomban elismert portékát árulnak, hanem a kik olyan árut kínálnak a fogyasztóknak, a melynek a fogyasztó semmi hasznát nem veszi, de az eladó jól meggazdagodik utána, a mint hogy ezt a „Lukács et. Comp” czég üzletének eredményei bizonyítják.

Mi innen a távolból issokkal jobb izlésű embernek ismerjük Imbriani urat semhogy feltételeznünk lehetne, miszerint az „elnyomott testvérmégek” jogainak védelme címén tulajdonképen — üzlettársul akarna szegődni a „Lukács et. Comp” czég vállalatába.

Az a jajkiáltás, mely állítólag Kolozsvárról hangzott oda át, ne zavartja meg Imbriani urat, mert ezeknek az „elnyomott latin népeknek” vannak itt is elég boldogítói, s nem szorulnak reá az Imbriani ur — üzleti tevékenységére.

L. — N.

Politikai hírek.

Királyi biztos Erdélyben. Megbízható forrásból arról értesül a „Bp. H.” hogy a kormány komolyan foglalkozik és irányadó egyniségekkel tárgyal az erdélyi népmétségi kérdések gyökere és komoly rendezésének feladatával. A belügyminiszter, hír szerint, arról akar meggyőződni, hogy az esetleg kinevezendő királyi biztos föltétlen erdélyi legyen-e, a kit épp ez okból alig fogadnának osztatlan bizalommal, mert a nemzetiségek előre is fölténnék róla, hogy egyoldaluan, elfogultan kezd fontos szerepét. Viszont az ország más vidékéből nehéz kiválasztani azt az egyéniséget, a ki az erdélyi viszonyokba hamar beletalálja magát, noha az ottani állapotok köztudomásnak és a kir. biztosság is főleg az eredményesebb egységes eljárás érdekében szükséges. A hajlandóság a kir. biztosság felállításához megvan, de a személyeket korai volna kombinálni. A kir. biztosság kérdését június hó első napjainban megoldják.

A tagosítási törvény módosítása. Az érvényben lévő tagosítási törvénynek több rendbeli fogyatkozását derítette ki a gyakorlati tapasztalás s jórészen e fogyatkozásoknak tulajdonítható, hogy a tagosításnak közgazdasági szempontból annyira fontos ügye nem halad a kellő gyorsasággal. E körülményre való tekintettel az igazságügyminiszter — mint a „Magyar Pénzügy” értesül — tagosítási törvény-revizíóját vette czélba s a szükséges módo-

sításoknak megfelelő új törvényjavaslatot már legközelebb beterjeszti a képviselőházhoz.

A kabinet-válság.

Bécs, május 31.

Kálnoky gróf ma délelőtt meglátogatta Wekerle miniszterelnököt, hír szerint azért, hogy közölje vele a királynak a tegnapi előterjesztések tárgyában való elhatározását.

A két miniszter közel másfél óráig tanácskozott együtt, s értékeltek végeztével Wekerle miniszterelnök d. u. 1 óra a Hofburgba hajtatott.

Ő felsége a magyar premiért azonnal magánkihallgatáson fogadta, mely körülből háromnegyed óra hosszat tartott. A kihallgatás végeztével Wekerle a külügyminiszteri palotába ment, a hol ismét hosszasan tanácskozott Kálnokyval.

Politikai körökben úgy hiszik, hogy a helyzet ma végleg nem tisztázódott, ezt látszik bizonyítani az a körülmény is, hogy az osztrák félhivatalos esti lapok jelentése szerint a delegációk ülésezését a mely júniusra volt tervezve, az őszre halasztják, nevezetesen a delegációk szept. 1-re fognak összehívni.

Az elhalasztásnak a bécsi félhivatalos lapok szerint az oka az, hogy el akarják kerülni a parlament munkának a nyári napokra való kiterjedését.

A közös miniszterium pedig nem akarja a király nyaralását — a kinek a delegációk alatt Budapesten kellene tartzkodnia — megrövidíteni.

Bécs, d. u. 5 órakor.

A miniszterelnök mai kihallgatása körülből háromnegyed óráig tartott. A burgból a miniszterelnök Kálnoky grófhöz hajtatott, a kivel fél óra hosszat tanácskozott Wekerle miniszterelnök a kihallgatás után közölte vele, hogy a király véglegesen még nem döntött, de Bécsben mindinkább terjed az a nézet, hogy **Wekerle felvetette a kabinetkérdést, sőt mi több hogy maga és miniszterei nevében beadta a lemondást.**

Wekerle miniszterelnök holnap még itt marad és a király még egyszer fogja fogadni.

Egy másik bécsi tudósító ezeket távirja:

A kormány helyzete a lehető legválságosabb. **A krízis úgy látszik, oly közel van, hogy már csak órákig késhe-tik.** Iteni klerikális körök, a melyek a magyarországi ultramontanokkal benső összeköttetésben állanak és a helyzetről kitűnően vannak informálva, meg vannak róla győződve, hogy a **Wekerle-kormány bukása el van határozva.**

Azt mondják, hogy a király semmi esetre sem fog hozzájárulni a Wekerle által kívánt garanciákhoz és az új főrendek kinevezését a leghatározottabban ellenzi. Lehetségesnek tartják, hogy **Wekerle még ma benyújtja az egész kormány lemondását.**

A miniszterelnök egy órakor ment a királyhoz hihallgatásra, és két órakor távozott a Burgból ahonnan egyenesen gróf Kálnoky külügyminiszterhez hajtatott.

Agliardi elutazását is a legjobb jelnek tartják itteni klerikális körökben arra nézve, hogy a kormány sorsa rosra fordult. Azt állítják, hogy a nucius azzal a biztos megnyugvással hagyta el Bécsét, hogy illetékes helyen most már fölöslegesnek tartják jelenlétét, mert az az ügy, a melyet, Agliardi képvisel, kedvezően dönt el.

Wekerle és itt időző miniszterei valószínűleg ma este visszautaznak Budapestre, holott elutazásukat holnap estére tervezték.

Oláh kérdés a T. Házban.

A képviselőház tegnapi ülésén Pázmándi Dénes interpellációt intézett a kormányhoz az oláh kérdés ügyben.

Pázmándy Dénes interpellációja.

Tudvalevő dolog, hogy az ország keleti részén a nemzetiségi kérdés felütötte a fejét, s olyan igazgatások történtek napról-napra, melyek a haza önállóságát veszélyeztetik. (Helyeslés balfelől.)

Én vettem volt magamnak azt a fadradságot, hogy megtudjam, mi a czéja az

igazgatásoknak. (Halljuk) Vajjon sporadikusok vagy mésszebb mennek-e s veszélyeztetik-e állami létünket? Láttam, hogy azok a nemzetiségi agitálások nem alkotmányos államban tárgyalható kívánalmakkal lépnek fel hanem Magyarország feldarabolását s az oláh szupremancia biztosítását hangoztatják. (Helyes.)

A midőn mi látjuk, hogy ez a kérdés az olasz képviselőházban is szóba került, Bukarestben a magyar zászló letépett, külföldön hamisan infómál nyomtatványokat terjesztenek, s a magyarság minden nyílt és titkos ellenségét csatára kéri, akkor itt parlamenti vitatkozásakkal előállani nem lehet, hanem szükséges, hogy erős és radikális eszközökkel nyuljunk ezekbe a dolgokba. (Élénk helyeslés a bal és szélsőbalon.)

Azon óvszer, t. Ház a mit a kormány eddig tett, csak pillanatnyilag hatott, de nem látok semmi biztosítékot hogy jövőben megvédhessük érdekeinket, pedig közvetlen tapasztalatból tudom, láttam az érzett, hogy az erdélyi magyarság nem érzi magát biztonságban, hanem ellenkezőleg elhagyatottnak érzi magát. (Nagy mozgás.) Mikor a tősgyökeres magyar Kolozsvárba, a hol 35 ezer magyar lakik, bemenésztel meg egy egész csorda oláh, akkor valóban indokoltnak látom az a félelmet. (Ugy van! Ugy van! balfelől.)

Nagyon szeretném, ha az igazságügyminiszter is foglalkoznék az ottani igazságügyi közegek gyenge magatartásával. A mikor a törvényszéki elnök olyan dolgokat zsebre vág, hogy eltűri, hogy elhazudják, hogy tudnak magyarul, vagy mikor az elnök, azt mondja, hogy: Vádolt beszélni!

A vádolt erre azt feleli: Az urak a vádoltak s a bíróságra s elnökre mutat, az már az elemnyedésnek legnagyobb foka. Ilyen állapotok mellett tényleg azt hiszi ember, hogy Magyarország nem létezik, legalább a magyar állam auktóritása ott semmiben sem nyilvánul.

Nem érthetem, hogy a ki kétségbe meri vonni Magyarország önállóságát és fejlődést, hogy az rögtön meg ne kapja a maga büntetését; ezáltal dokumentálhatók itthon és a külföldön is erőket s hatalmunkat, s éppen ezért kérem a t. kormány minden tagját, hogy addig, a mig az országgyűlés együtt van, tegyék meg a szükséges lépéseket, ha kell kivételes intézkedések megtételét. Interpellációm a belügyminiszter urhoz a következő:

Van szerencsem a t. belügyminiszter urat kérdezni, hogy az erdélyi népmétségi igazgatásokkal szemben minő intézkedéseket tett eddig s különösen, hogy mi csoda eszközökhöz fog nyulni a jövőben, hogy az erdélyi részekben a kedélyek lecsillapuljanak, a több helyen megzavart béke és rend helyreálljon, azok pedig, a kik Magyarország állami egysége ellen agítálnak, ártalmatlanná tétessenek? (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

A belügyminiszter válasza.

Hieronymi Károly belügyminiszter a dolog sürgősségénél fogva rögtön válaszol. Először is meg kell állapítania, hogy Erdélyben a béke és rend megzavartott-e? Az, hogy Fehérváron 5—600 ember várja a hazatérőket (Egy hang: Hazaárulokat.) komoly rendezvarásnak nem tekinthető, mert az ottani rendőrségnek sikerült minden bajnak elejét venni a nélkül, hogy csak a katonaság segítségét is igénybe vették volna.

Hogy pedig a személy és vagyonbiztonság biztosítása legyen, nemcsak a csendőrsök legénységét, de magukat az őrsőket is szaporította s Magyarország egyéb helyeiről számos tisztet Erdélybe vezényelt s 8—10 helyre részint gyalogságot, részint lovasságot rendelt ki és ismételtlen felhívta a törvényhatóságokat a legébrebb figyelemre.

Már a memorandum-pör tárgyalásának 2-ik napján utasította a törvényhatóságokat, hogy összes közegeiket hívják fel, a rend fenntartására. — Olyas eszközökhöz nyulni nem fogunk, — ugymond a miniszter, — mindaddig csak mig az igazgatások folynak, a melyeket akár csak a rosakarat is gyengének nevezhetné, mert én teljes mértékben érzem a felelősséget, mely rám nehezedik. (Zajos helyeslés jobbfelel.)

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter: Az iránt, hogy a peres formák, melyek az igazság kinyomozásának a biztosítására vannak hivatala, visszaélésekre s a per nyújtására alkalmasak, mindenki tisztában van s kár volna az ilyen olcsó martíromságra vágyó urak perében épen ezeket a formákat megsérteni. Arra nézve, hogy az igazgatások ellen gyors eljárás foganatosítható, nem tud esetet, hogy a közbírói intézmény ne teljesítette volna kötelességet. Csak ezt akarta kijelenteni. (Helyeslés jobbfelel.)

Pázmándy Dénes azt kéri az igazságügyminisztertől, hogy a felett örködjék, hogy az igazságügyi közegek végre is hajtsák a rendeleteit. A belügyminiszter válasza pedig nem nyugtatja meg teljesen, nem tartván elégségesnek sem a csendőrség, sem a katonaság alkalmazását. Erőt mu-

latni ott, a hol nincs arra szükség, az gyűség, de a legnagyobb gyengesség erőt kímélni ott, hol erőre van szükség. Mivel azonban a miniszter válaszában régebbi álláspontját tekintve javulást lát, tudomásul veszi az interpellációra adott feleletet.

Hieronymi Károly belügyminiszter rövid viszonzválasza után a Ház is tudomásul veszi a miniszter válaszát.

Kolozsvármegye egy éve.

A tegnap tartott tavaszi közgyűlésre Kolozsvármegyénél érdekes nyomtatványt adtak ki, mely a különböző közigazgati vezetőknek 1893 évről alázatos jelentéseket foglalta magában.

E jelentések érdekesebb adataiból álljanak itt a következők:

Gyarmathy Miklós alispáni jelentéséből.

Méltóságos Gróf Főispán ur!

Mélyen tisztelt megyebizottsági Közgyűlés!

Újra elmerült egy év az idő végtelen tengerében és én újra az előtt állok, hogy számot adjak vármegyei törvényhatóságunk egy évi közéletéről. Midőn ehhez képest az 1893-ik évről alázatos jelentésemet megteendő vagyok, nem ismétlem azokat a panaszokat, melyeket a közigazgatási teendő végzésére alkalmazott személyek elégtelen száma miatt több évben hasonló alkalmakkor megtettem; nem ismétlem pedig két okból: először mert visszahatólag semmi haszonnal nem járna; másodsor mert ma, midőn alázatos jelentésemet előterjesztem, — már valamennyien tudjuk, hogy a nagyméltóságú Belügyminiszter ur idei 5192. számú leiratában azzal örvendeztetette meg törvényhatóságunkat, hogy részben személyszaporítás czéljából, részben dologi kiadásaink fedezésére az 1894 évi április hó 1-től kezdődőleg évi 6682 frtot bocsátott rendelkezésünkre, melyből 1894. április 1-től az év végéig 5086 frtot utalványozott ki. Ezen üdvös intézkedés eredményéről csak a jelen 1894-ik évről teendő jelentés számolhat be, de már ezuttal is jelezni kívánom, hogy ha bár ezáltal nincs teljesen fedezve, az a szükség, melyet már oly sokszor felemlítettem, de üdvös hatása bizonyára ennek is érezhető lesz.

Azán üdvös intézkedésről azonban, mely a nmltsága belügyminiszter urnak 1893. évi 26034. sz. leiratában foglaltatik, itt tartom helyénvalónak megemlékezni. Ezen leiratban az 1893. évi XV. t. cz. alapján vármegyénk közönsége részére kiutalt évi 62100 frt zz 1893. évi IV. t. cz. 22. szakasza alapján jövőre és pedig az 1893. évi jan. hó 1-től kezdődőleg évenkénti 68000 frtra emelte. A jelzett leiratban ő nmltsa tudatja, hogy ezen vármegyei tiszt segéd kezelő és szolgaszemélyzete járandóságainak emelésére szolgál s első sorban az 500 frtnál kisebb javadalmazású tisztviselők helyzete tartandó szem előtt.

E leirat értelmében meggyebizottságunknak 1893. évi április hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésén megfontolt és érett tanácskozás után a többletjavadalmazás szétosztása iránt egy oly igazságos határozatot hozott, hogy az ugy az összes alkalmazottak megnyugvásával és a nmltsa belügyminiszter ur helyeslével találkozóan, általa megerősítettett s 1893. évi aug. hó 1-én életbe lépett.

A mi már most ugy központi, mint külső munkásságunk ismertetését illeti; ezt tárgyaó adataimat a következőkben van szerencsém előterjeszteni.

A szoros értelemben vett közigazgatási beadványi jegyzőkönyv szerint az 1893. év január hó 1-től december 31-ig beérkezett összesen 20,858 ügydarab, az előző évihez képest 1699 darabbal több. A 20,858 darabból az év folyamán ellátottat 20,568 darab, ellátatlan átjött a jelen évre 290 darab.

Kihágási ügydarab második fokú ellátásra beérkezett 304 darab; 68 darabbal több, mint az előző évben. Ezek közül az év folyamán ellátottat 299 darab; ellátatlan átjött a jelen évre 5 darab.

A közigazgatási uton elzárásra ítélték közül a központban az előző évnél 17-el kevesebb egyén töltötte le a fogság idejét és pedig 180 férfi és 10 nő.

Ezek közül sajátjából élelmezte magát 122 férfi és 9 nő, bent élelmezett 58 férfi és 1 nő. Ez utóbbiak által okozott ellátási költség tesz 84 frt 30 kr, melyből megtérült 16 frt 95 kr, az alap terhére szegénységi bizonyítványok alapján elszámoltatott 67 frt 35 kr.

1893 évben összesen 66 fegyelmi határozat hozottat, 1-el több, mint az előző évben.

Ezen határozatok közül felmentésre szolgált 8 enyhébb bírság hozottat 40, súlyosabb bírság mondatott 3 esetben. hivatali vesztésre szolgált, 3, dorgálásra 13 határozat.

Az említett határozatok közül jogerőre emelkedett az I. foku fegyelmi hatóságnál 43, a II. foku fegyelmi hatóságnál 19, a III. foku fegyelmi hatóságnál 0.

Fellebbezés alatt áll. 2.

Még nem jogerős 2.

A kiszabott pénzbírság összege tesz 567 frtot, 149 frttal több mint az előző évben. Ebből az év végéig befizetett 404 frt; vagyon/alanság miatt leiratott — maradt felhajtandó 163. frt.

Ez adatokkal kívánom igazolni, hogy a köteles felvigyázat nem volt elhanyagolva.

Vármegyénk területén az összeirt lovak és teherhordó állatok száma tesz 7633-at ebből mén 157, herél 3043, kanca 3392. teherhordó állat 41.

A lovak között van egy éven alól 421, két éven alól 381, három éven alól 336 és négy éven alól 23 236.

A lófogatok száma tesz 2351-et, ebből személyszállító egyfogatú 283, két fogatú 947. Ökrös szekerek száma tesz 6612-öt.

Hory Béla árvászéki elnök jelentéséből.

Méltóságos Gróf Főispán ur!

Mélyen tisztelt vármegyei közgyűlés.

Alig van közigazgatásilag fontosabb kérdés az árvaügyeknél. Mert egyfelől érinti finantialiter az állam igen fontos érdekeit; de másfelől belenyúl a családi élet sokszor szerfelett kényes viszonyába.

Az árvaszékek feladata rendkívül magasztos, felemelő, mert míg más hatóságok az önjögu személyek ügyében vannak hivatalba lépni, olyanokéiban, a kik jogaitak önmaguk képesek megvédeni, addig az árvaszékek azok érdekeit védik, a kik arra egy vagy más tekintetből képtelenek. Hány-szor kell az árvaszékeknek a kiskornak érdekeit nem csak idegenekkel, de saját szüleikkel szemben is megvédeni.

Már a rómaiak az árvaszékek nagy horderejét méltányolva, azon viszonyoknak megfelelő fontos törvényeket alkottak. A rómaiaknak is megvolt már a maguk közgyámuk: munus publicumok.

Később ugy a german népek, valamint Anglia állam-ügyekké tették az árva-ügyet.

A magyar jog is kellőleg méltányolta azt s ennek a hármak könyvben kifejezés is van adva.

Az 1715. 68i, 1723. 15., 1765. 25. 1936. 9. t. cz. mind lényeges intézkedéseket tesz az árvaügyek körül.

Azonban valódi részletes törvényhozási intézkedés az 1877 XX. t. czikkben történt.

Daczára azonban, hogy e törvényezik az árvaügyeket illetőleg hazai törvényhozásiunkban korszakot alkotó volt, de fájdalom távolról sem oldotta meg mind azon nehéz kérdéseket, a melyeket az élet különböző viszonyai szűnek; de máskülönb is a a törvényben fölállított nehézkes apparatus különösen a mi fejletlen községi életünk mellett megnehezítik, sőt sok esetben lehetetlennek teszik, a mi pedig legfontosabb feladat, a gyámok ellenőrzését.

Ha egy árvaszék azonban minden lehetőt megtesz, hogy az árvaügyek az adott viszonyok közt lehetőleg a törvényes formák közt, a gyámoltak érdekei kellő megvédése mellett folyjanak a bennük választóik által helyezett bizalmat megérdemlik.

E bizalomra a vezetésem alatti árvaszék, úgy velem, teljesen érdemes.

* * *

Ezeknek előrebocsátása után, az árvaszék, tevékenysége, az árvák létszáma, vagyoni és egyéb viszonyaira, a gondoltak létszáma, vagyoni és egyéb viszonyaira, a gondnokoltak létszáma s nyilvántartásunkra a hagyaték tárgyalási ügyekre s a gyám-

pénztár állására vonatkozó jelentésemet a következőkben van szerencsém megtenni.

I.

Az árvaszék tevékenységére vonatkozó adatok.

A) A fogalmazási szak.

A vezetésem alatti árvaszékhez a múlt 1893. évben beérkezett s illetve iktatóra adatot összesen 18,130 ügydarab, 34 ügydarabbal több, mint a megelőző 1891. évben.

Erdélyrészi

tizen egyedül állatkiállítás, használati lóvásárral és díjazással összekötve

Kolozsvárt, 1894. augusztus hó 30., 31., szeptember 1. és 2-án, a sétátéren rendezi

az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya.

I. osztály: ló.

Ezen osztály díjai csakis az államsegély eddigi részletéből és a kolozsvári lóverseny alaphól e célra felajánlott, szintén állami adományból vannak dotálva.

A) Erdélyben született angol telivér lovak:

Aranydíjak: 250, 200 és 100 frank.

B) Nem telivér lovak:

1. Nehéz teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 250, 200 és 100 frank.
2. Könnyű teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 200, 150 és 100 frank. Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 frt.
3. Hámos lovak 15¹/₂ markoson (= 163 czm.) felül: Aranydíjak: 200, 150 és 100 frank.
4. Hámos lovak 15¹/₂ markoson (= 163 czm.) alól: Aranydíjak: 200, 150 és 100 frank. Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75, és 50 frt.
5. Gazdasági lovak csikós kanczái: Pénzdíjak: 100, 50 25 és 15 frt.

II. osztály szarvasmarha:

a) Erdélyi magyar szarvasmarha.

Csak tisztavérű állat díjazható.

1. Tenyészbika, 3 évesen felül: Aranydíjak: 300, 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 56, 25 és 15 forint.

Hat évnél idősebb tenyészbika csak dícsérő oklevelet nyerhet.

2. Községi bikák:

Pénzdíjak: 100, 75 és 50 forint.

Hat évnél idősebb községi bika csak dícsérő oklevelet nyerhet. Községi bikák más díjakra nem pályázhatnak.

3. Bika, 3—3 éves:

Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

4. Bika, 1—2 éves:

Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

5. Gulyabeli collectio:

Kiállítandó 1 tenyészbika, 4 teljes koru anyaállat és 5 növendékállat, összesen 10 drb. gulyabeli marha. A jury ezeket mint gulyabeli állatokat bírálja el. Egy aranydíj: 500 frank.

6. Nem gulyabeli tehén:

Aranydíjak: 100, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 100, 50, 25, 15, és 10 frt.

7. Üsző, 2—3 éves:

Aranydíjak: 70, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 50, 25, 15 és 10 forint.

b) Erdélyi hegyi barna marha (riska)

bikák, tehének és üszők díjazására:

Első díj: 60 frank.

Második díj: 30 frank.

Külön díjak:

8. Egy Kolozsvármegyében született és nevelt, bármily koru magyar fajta bikára, ifj. Lészay Ferencz ur díja 60 frank aranyban.

9. A bonczhidai gazdák legjobb borjas tehénének díjazására, gróf Bánffy György ur díja: 60 frank.

III. osztály: Tejelő-verseny.

Czélja ezen versenynek: az erdélyi magyar fajtabeli és a riska tehének tejelő képességének megállapítása, jutalmazása és ez által a tenyésztőknek buzdítása ez irányban nagyobb sikerek elérésére; miért csakis erdélyi magyar fajta és erdélyi hegyi barna (riska) fejős tehének bocsáthatnak versenyre.

A legjobban tejelő tehének a következő díjakkal fognak jutalmaztatni.

1. Erdélyi magyar fajta tehének: Első díj: 100 frank arany. Második díj: 60 frank arany.
2. Erdélyi hegyi barna (riska) tehének: Első díj: 60 frank arany. Második díj: 30 frank arany.

IV. osztály: Idegen fajtájú szarvasmarha.

Csak tisztavérű állatok díjazhatók.

1. Bikák:

Első díj: 60 frank.

Második díj: 30 frank.

2. Tehének és üszők:

Első díj: 60 frank.

Második díj: 30 frank.

Ezen díjakra minden birtokos, különbség nélkül, pályázhat.

V. osztály: Bival.

1. Bikák:

Díjak: 100, 80 és 60 frank.

2. Tehének és üszők:

Díjak: 100, 80 és 50 frank.

Ezen díjakra minden birtokos állatja, különbség nélkül, pályázhat; azonban bikák csak 9 éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak dícsérő oklevelet nyerhetnek. (Vége köv.)

Az állatvédő egyesület intézkedései.

A kolozsvári állatvédő egyesületnek igen fontos és látogatott választmányi ülése volt május 30-dikán. Reich Albert kerületi fő állatorvos gr. Teléki László, Nagy Károly akadémiai tanár, dr. Csiky Viktor egyetemi tanár az összes tisztviselők és vagy 25 választmányi tag volt jelen.

El lett határozva, hogy az állatvédő egyesület jogtalanakat fog kitűzni, még pedig egy tíz forintos és két öt forintos jutalmat azon három rendőr számára, kik december 1-ig, legsikeresebben gátoltak meg az állatkinzást. Három öt forintos jutalmat azon három fiakkas számára, kit brutálításokért soha sem kellett meginteni és ki legjobban bánt lovaival. Továbbá három öt forintos jutalmat azon három fuvaros, és három öt forintos jutalmat, azon három vízihordó szamosvizes ember (bátran el lehet mondani, hogy hóhér) számára, kik legbecsületesebben, legszelidebben bántak állataikkal. Ezt mind a

rendőrség segítségével fogja az állatvédő társaság kiosztani 1894 decz. 1-én. Továbbá az egész városban feljelentési helyeket fog egy szűkebb bizottság kijelölni a hol minden tag, följelentheti az általa látott kegyetlenségeket. A legjobb hírből álló kereskedések örömmel ajánlják fel segítségüket. Most már minden tag igazoló jeggyel bír, és ezen jeggyel joga van föllepni és minden kegyetlenséget megakadályozni.

Felolvastott Székely Dénes javaslat-tétele, melyből a fészkelő lóadások meghonosítás iránti intézkedést és a madárpusztítás és fészkek rablások meggátolását, az egylet magáévá tette,

Azon lesz, hogy az iskolákban is ily irányban működjenek a tanítók és humánusabb, szelidebb érzéseket ébreszszenek fel a gyermekekben.

Az egyletnek január elseje óta, a midőn alakult, már 434 forintja gyűlt. Három aligazgató tagja van. A többiek mind rendes tagok. Báró Kemény Árpádné husz ingyenes helyére kocsisokat, hordárokat, vámszedőket vett be az egyesület, oly egyéneket, kik legtöbb kegyetlenség szemtanúi és kiknek leginkább áll hatalmukba azokat meggátolni.

Most tehát komolyan megkezdheti az állatvédő egyesület működését, az alapszabályai fájdalom, még nincsenek megerősítve, de reméljük az is meg lesz rövid időn és aztán inkább társadalmi uton lehet ám legtöbbet tenni, nem szigorral és büntetésekkel, hanem jó szóval, humanus eszmék terjesztésével, bátorítással.

Némely pessimista avval érvel ellenünk, hogy a külvárosi ember, például, civilizálhatatlan, s hogy ne lenne kegyetlen az állataival, a midőn a feleségét veri! — Nos hát, a mint megfogja azt érteni, hogy az állatot is másképp lehet dolgoztatni, mint hogy a legbrutálisabban kinezák folytonosan, sőt jobb bánásmóddal több hasznát lehet venni, mindjárt övével is szelidebb lesz. Az mind összefügg! Most a hivatalnok, a városi pantalonos ember is szentül meg van győződve arról, hogy a szegény ember csak úgy érti meg, ha durván rákiált, vagy brutálisan lökdösi, mint a vasuti kalauzok a harmadik osztálybeli utasokat!

Bánjanak velük úgy, mint emberekkel és emberek lesznek. Csak az előítéletek akadályozzák a civilizációt és nincs oly gyómant, melyet kevésbé lehetne megadni, megingatni mint az előítéleteket. De az állatvédő egyesület minden előítéletnek háborút izen! És győzni fog!

De Gerando Antonina igazgató-titkár.

Kossuth Ferencz Udvarhely városához.

Turin, május 26.

Székelyudvarhely város t. képviselő testületének.

Elkésve bár. de annál melegebben köszönöm (öcsém nevében is) azon részvétet, melylyel e város képviselte minket megtisztelni kegyes volt.

Késedelmemet, a nagy csapásból eredő körülmények okozták.

Ezen csapás lesújtott, mert a nagy halott, nekünk mindenünk volt; — én ugy

is mint fiu, ugy is mint Magyar, édes anymat vesztettem; a polgárosodott világ pedig, a szabadság eltűnt apostolát gyászolja.

Dicsősége volt ő hazájának; — a jelen század ragyog nevétől, melynek fényébe mindig hazájára irányítja.

Egész élete a honfi szolgálatok, honfi érdemek óriási halmaza volt; hallgató pedig honfi érzelmekben és nagy eszmék iránt lelkesedésben egyesíté az egész hazát.

Ő ébreszté fel e nemzetet.

Ő tette életerőssé a nép millióit, lefogadva az alkotmány sánczaiba.

Ő adatott öntudatot a nemzetnek, vezette önvédelmét, ő mutatta meg, hogy a magyar tud is, akar is, szabad és önálló lenni.

Ő tartotta fel az elnyomtatás korszakában a nemzet létjogát és ő emelte fel magyar kérdést az európai kérdések sorvonalára.

Ő fenyegette az elnyomókat minden és mindenütt, — míg végre belevitte a iskolásba; és midőn a kényuralom okult a nemzet biztosíthatá jelenét, ő örököző távolból. ő intett, ő buzdított, ő remélt, bizott, ő képviselt egy nagy jövőt — mind addig míg meg nem halt — hal talanul!

Ez volt az ő élettörténete; ezt tudtam a külföldön a külföldtől, én, kedves halottunknak hű fia; és ezt fogja nála lejegyezni egykor a Magyar történelem!

Mély tisztelettel

Kossuth Ferencz

Diák majális.

(Ref. iskola mulatsága.)

A hosszú esőzés után ma reggel tisztán ragyogva kelt fel a nap s a meglehetősen ringy-rongy felleget Jupiter Pluvius sem ált hatalmában annyira összefoldozta, hogy egy jó harmat nagyságu eső zúdultson a földre.

Az idő hát a délelőtti órákban teljesen kedvező volt. Mikor reggel felpiált takarója alól álmos szemekkel a diákgyerek, apró szivecskéje megdobbant a napfény sugarának látásától. És az izgatott a nyugtalan, az örvendő szivecske ugyan csak ugrándozott, és kis gazdáját egyre megszaggatta;

Tik-tak-tik-tak! hol a tarisznya, tarisznya a pogácsa, rántot csirke, jó szalonna, komlós czipó és más, sok jó. — Tik-tak-tik-tak.

Azután gyorsan pakoltak össze. Gondos anyák, bekötötték a napi elemelő apró tarisznyákba és a parányi muzsákok karjukra, hátukra, honuk alá szedve, mosolygó izgatott, arccal gyülekeztek összenemzeti zászlóik alatt a vén collegium udvarán. Itt volt aztán még az igazi nyugalomság! Hat óra volt már, hanem azért a banda akkora nyugalommal állott, mint a soha sem volna szándékában elkezdeni a Rákóczi indulót, a mely azt jelenti, hogy mehet már a csapat.

Az öregebb diákok a rendezői jelvényre nyugtalanul jöttek-mentek komolyak voltak, de nehezükre esett az a szörnyű komolyság. Hiszen minden jókedvű. A ki

— Legkevésbé sem. Azt hiszem, hogy elaludtam, mert nem vettem észre az esőt. Reméllem, hogy kegyed nem ázott meg.

— Oh, nem Dick — a cousinom, Forsyth ur — szerencsére hozott egy esernyőt magával — mondá, ez által bemutatva a társát.

A magas ifju meghajította magát; egy kissé ő is meg volt lepetve, ámbar bámulatát nem mutatá ki oly feltűnően, mint a leány. Azonban doktor Gordon sokkal élesebb megfigyelő volt, mint hogy csudákozásukat észre ne vette volna, a mi félgy mulattatta, félgy bosszantotta; és egy kissé izgatott is volt, miután most oly ritkán találkozott a saját rangjából való emberekkel.

— Én azt gondolom, hogy be kellene mutatni magunkat — mondá a fiatal lady a mint a tűz világában, az alacsony széken ült. Ez itt, a mint mondám, Forsyth ur, és én Mavor Szidi vagyok, az ő cousinja, jelenleg látogatást téve a Hallban.

Ethallgatott, kedves kérdő tekintettel nézve a magas őszhaju férfiról a hosszú köpenyében és durva kék gyapju ruhában levő fiatal leánynak.

— Én doktor Gordon vagyok és ez itt a leányom Filippa, jelenleg falusi tanítónő Trevertonban — válaszolá az őszhaju férfiról, a keserűség némi árnyalatával hangjában, a mi sokkal gyengébb volt, mint hogy Mavor kisasszony észre vegye, de nem elég erős arra, hogy a cousinja figyelmét elterelje, kinek tögtön észbe jutott, hogy az atyja, lady Marcia Forsyth, kinek az iskola volt a kedvencz tárgya, beszélt volt neki arról a tanítónéról, a ki éppen csak kevéssel azelőtt jött Trevertonba, midőn ő a hosszú külföldi utazásról visszatért.

(Folyt. köv.)

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. Junius 1.

A doktor Gordon engesztelő áldozata.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMIKA.

I.

Olyan csendesség volt az üres iskola szobában, hogy — alig lehetett csudálkozni, ha a fiatal tanítóné, a ki egyedül foglalta el azt, megretent, midőn a nagyon homályos ablak üvegeket minden előjel nélkül heves záporosó cseppek verték, s kopogásuk a háztetőn visszhangzott.

Az asztala mellett ült, könyveit feltevé reá, s fűjét két kezébe hajtva, olyan tatti tudban, melyért bármelyik tanítványát megszólította volna.

A leány valószínűleg mélyen el volt a gondolataiba merülve, mert a mint felállott, szemekinek olyan álmódó tekintete volt, mint ha gondolatai messze jártak volna az iskola szobától és az előtte levő kijavított gyakorlatoktól.

De bármint látományokat idézett fel a tíz percnyi magányban a hirtelen jött kis vihar előzte azokat és ő ismét az a nyugodt és komoly fiatal tanítóné volt, kitől a szülők és tanítványok egyaránt tartottak egy kissé.

— Szerencse, hogy a gyermekeket egy negyedórával előbb küldtem haza mint rendesen — gondolá a mint a kijavított írásgyakorlatokat az asztalfiókjába tette.

A záporosó zaja elűzte arczáról azt a merengő kifejezést, mely álmódósa alatt azon volt; de azért még most is nagyon komoly, sőt majd nem szomorú volt, midőn a fiókját bezárta.

A földabroszokkal ellátott nagy üres szoba homályos kezdett lenni, de a falba erősített lámpa, mely éppen a Gordon Filippa feje felett volt, terjesztett egy kis halvány világosságot.

A szobának a többi része a növekedő árnyékokkal volt tele — s a kandallóban levő tűz egy kis csomó zsarátnakká változott.

E kandalló felett levő óra hangosan ketyegett és két perc múlva négyet fog ütni. A tanítóné magas asztalán egy olcsó szürkés kék cserép váza állott, fehér és sárga krizanteumokkal, a mi a gyalult fenyőfa asztal szigoru egyszerűségével nem volt egészen összhangzásban.

A tanítóné alakjában is volt még valami összeegyeztethetetlen, az ő sötét kék gyapju ruhájának és fehér kötétyének majd nem zárdai egyszerűsége daczára. — Ha selyem ruhába lett volna öltözve sem tudott volna méltóságáteljesebb vagy a mostani állásával kevésbé találóbb lenni.

Miután a fiókját bezárta és a szobában körülnézett, hogy lássa, ha vajjon minden rendben van-e, a szürkés kék cserép vázából kivette a virágot a feje felett levő lámpát kioltotta s az előszobába kilépve a tantermet a decembri este sötétségeire hagyta.

Az eső még mindig hangosan verte ablak üvegeket; — de az iskola épületben nem csak ez volt többé az egyedül hallható hang.

A Gordon kisasszony hosszú gyapju köpenyegje és kis durva szalma kalapja kísértetiesen lógott a kis előszoba falát kö-

rűfutó hosszú fogasnak az első szegien; s ha nem tudta volna biztosan, hogy hol találja meg bajosan tudta volna megkapni, mert oly sötét volt, ottan, hogy ámbar hangokat hallott, de a beszédüket nem hallhatta.

— Van itt valaki? — kérdé, — kissé megrettenve, mert az iskola épület egészen egyedül állott egy olyan domb tetőn, mely a faluba vezetett le, és szinte 10 percnyi járó távolságra volt minden háztól.

Egy női hang ijedt kiáltása hallzott, — mit rögtön egy kellemes férfi hang követett.

— Bocsánatot kérek — mondá; reményem nem ijesztettük meg kegyedet? Az eső elől itt kerestünk menedéket.

E rövid magyarázat ideje alatt Gordon kisasszony felvette a köpenyegjét és most előbbre lépett az ajtó felé, s két alakot látott éppen a küszöb mellett állani — egy kis női és egy nagyon magas férfi alakot.

— Örülök hogy itten oltalmat talál-tak jegyzé meg Filippa az ő kedves kultivált hangján, mi hallgatóit némi meglepetéssel töltötte el.

Az eső oly hirtelen jött és oly hatalmas szakadt, hogy ez időre egészen át lettünk volna ázva, ha nem jöttünk volna ide — mondá az idegen lady. Kegyed is menedéket kerestél itten? Borzasztó hideg van — nemde?

És valóban hideg volt mert karácsony felé járt az idő, és éles szél fújt, mely esőt hozott magával.

— Én a tanítóné vagyok, — válaszolá Gordon kisasszony. Igen — nagyon hideg van.

Ethallgatott, habozott egy kevés ideig, és aztán nyugodtan folytató:

tanári publikum mosolyog, a fák dus lomb-mosolyog, az akác-zsivirágok mosolyognak, a felkelő nap mosolyog és kacagva csillog a korai harmat az utszéli fűszálon. Hanem mégis illő, hogy a kik ilyen hadjáratot rendeznek, némileg komolyan fogják fel a dolgot. Lármá ugyanis van elég. Az apró népet fékezni lehetetlen. Minden hatalom és auctoritas tehetetlenül áll meg a zsbongó raj előtt, mely nyüzsgő, süvölt, háborog, mint a kőörni készülő tűzokádó. A tanárok és tanítóok nevei rendre hangzanak fel és minden névre az özönvíz tömegességével zuhal fel az „éljen“!

Végre mégis elindulnak. Még pedig messzi utra. Valóságos kirándulással összekötött majális ez. Épen a sztánai erdőig visz az út. Igen ma minden ut ide visz és egyetlen egy se Rómába. A Csikai zene-tanár rázendítette az indulót. A vén kollektum kapuján kibukkan a tricolor és a nyomában mint a méhráj — zugva zsi-bongva ömlik a hosszú csatasor. A belfars-utczából bekanyarodik a kigyózdó me-ni a minorita utcába. Innen a közép fő-tér és hid-utczán áthaladva mennek a vas-uti indóházhoz, a hol várja őket a sztánai erdőbe szállító vonat.

Milyen menet! Szent Habakuk és szent Kleofás és másféle apró szentek, — milyen egy menet! Muzsikaszó mellett, zászlók alatt élelmet czipelő hangyák ra-gyogó képű menete. Már nem is „éljen“ az amit kiáltanak. Az öröm superlativusa-nak olyan intensív kitérése ez, melyhez az indiánok csataordítása, csak szolid méh-dingés.

Ablakok, utczák, kapuk megnépesed-nek és mindenki örömtől sugárzó arczoval nézi az a nagy bologságot, mely annyi száz gyerek arczáról sugárzik le. Ur Isten! Ebben a sanyaru világban ilyen tömeges boldogság. Szinte elkábul az ember és az öreg szív is valami édes emléktől dobban meg... Hajdan... Valamikor régen.... Persze persze. Mi már csak az emlékeken merengünk.

Odakünn készen áll a vonat. A hosz-szú kocsisor mentén húzódik végig a csat-nyal. Megnyílnak a kupé ajtók és minden osztály, vezetőik felügyelete alatt helyezke-dik a kocsi osztályokba. Lázás sietség, re-megő izgatottság. Utazás, zöld erdő, kirán-dulás, majális. Ennyi jó egyszerre, egy tö-megben. Csuda azt elbirni. Egyszer aztán felhangzik, hogy „mehe!“

— Mehet, mehet, — zugja, süvölti száz és száz torok. Még az öreg pőfékelő masina is zavarba jön ennyi kalauz hallatára. Mi lesz vele ha ennyien dirigálják? Hanem azért egy nagyot szusszan a vas-szörnyeteg, verezteke szétfröccsen a sinek között és meg mozdítja a kocsiak hosszú tömegét. És a mint megindul a terhes dü-börgő kocsiszor — hirtelen felhangzik a nótá:

Megy a gőzös, megy a gőzös megy Sztánába
Oda mennek a diákok majálásra,
Elől ül a masinista
Ihaj csuhaj
Ki a gőzöst igazítja!

A nótá tülharsogja a vonat dübörgé-sét és megszügyeníti a masinista bácsi fü-tyülőjét... A következő pillanatban már csak halvány viszhangja szól a nótának és mély zugása hallik a vonatnak. A diák-tá-bor gyors iramodással halad a sztánai menyország felé.

A sztánai erdő tavaszi pompában ra-gyog. Árnyas fák között, ozondus levegőben énekelnek a madarak. Sátrak várják a vig-csapatot, melyek az égiek esetleges megle-petése ellen nyújtanak menedéket. Azon-ban minden jel azt mutatja, hogy a sá-trakra nincsen szükség. A kupékból kiömlő sokaság egyszerre belep a majális szin-térét. Zsibongó hangok verik fel az erdő csendjét s némaságot megszokott lakói az erdőnek, riadva iramodnak tovább. Az if-juság legifjabbjai lombsátort rögtönöznek, az élelmi szerek kikerülnek a gyepre és kezdődik farkasétvágygyal a lukullusi la-komá.

Délután is egyre ontja a vonat az ér-kezőket. A sereg zümével kivonult fiatal lányok türelmetlenül várják, hogy mikor harsan fel a csárdás. Csikai, a primás pő-dörgeti sugár hajuszát és lesi a rendezőség napi parancsát. A táncz-tér körül tarka-barka népség csoportosul. Mindjárt kezdő-dik a táncz. Kipirult arcok, ragyogó sze-mek és gyors taktusra ügető lábak ösz-öszhangzó játéka versenyre kel a zenével. Körös-körül dözsöl az apróság.

Bort kóstol a ropogós pogácsára és aztán valami mámor kibeszélhetetlen, le-irhatatlan mámor fogja el az agyat, a szí-vet, a vért és zsi-bong, bizsereg mindaddig, míg vége lesz egy nap káprázatos boldog-ságának.

Tüske Pál.

Junius 1-vel

uj előfizetést nyitottunk lapunkra. Kérjük az előfizetések gyors meg-ujítását.

Előfizethetni lehet bármely nap-tól kezdve.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, junius 1.

— **Előfizetőink figyelmébe.** Az ut-zási és fürdő-észak alatt lapunk kiadó-hivatala az idén is elfogad „turista előfizetést“. Ez intéz-kedés következtében az utazók és fürdőzők ab-ban a helyzetben vannak, hogy ha naponkint változtatják is tartozkodási helyüket, előleges rendelkezésük szerint mindenütt ott találják már lapunk egy vagy több legújabb számát a posta-hivatalban (poste restante), vagy az előre kije-lölt szállodában. — Ily előfizetéseknél, melyeket bármely naptól kezdve tetszés szerinti idő-tartamra elfogadunk, feltétlenül szükséges, hogy kiadóhivatalunk idejekorán és pontosan értesít-se legyen, hogy mely napokon hová küldje a lapot.

— **Uj regény.** A mai nappal uj regény közlését kezdetűk meg, Amica, Sámi Lászlóné kitűnő fordításában. A regény az angol társadalmi életet mes-teri vonásokkal festi s elejétől végig teljes mértékben leköti a figyelmet. A regény junius végével betejezést nyer lapunkban s jul. 1-vel, uj előfizetőink érdekeire való tekintettel, egy hosszabb érdekesítő regény közlését fogjuk meg-kezdeni.

— **Wekerle bukása. Lapzártakor vett táviratunk hirt ad a kormány buká-sáról, mely az által következett be, hogy a király a Wekerle lemondását elfogadta s uj kabinet alakításával Héderváryt biz-ta meg.**

— **Berde Mózes hagyatéka.** Sokat előtt ismeretes az a hagyatékúgy, a mely-ről e czim alatt többször részletesen meg-emlékeztünk. Tudvalevőleg Berde Mózes után, a kit a budai Schwartzter-féle gyógy-intézetben mint elmebetegét ápoltak mult év szeptember havában oly tartalmu szó-beli végrendelet maradt hátra, mely szerint Berde Mózes a mintegy 800,000 forintot meghaladó vagyonát gazdag unokaöccsére Berde Bélára hagyta. Berde Mózes azonban már korábban és pedig elméleti képessé-gének teljes birtokában, írásbeli végrende-lettel az utána maradó vagyon kizárólagos örökösévé a kolozsvári unitárius egyház-községet nevezte ki. Midőn Berde Béla a nagybátyja halála után nyilvánosságra került szóbeli végrendelezés alapján jogát érvényesíteni akarta, a korábbról jogosult unitárius egyházközség nevében dr. Nagy Dezső ügyvéd egyenesen megámadta az utóbbi végrendeletet. A több oldalról meg-indult gyanúsítások következtében a szó-beli végrendelet ügye bünyenyítő vizsgálat-nak is a tárgya lett s a hosszasan folyt vizsgálat eredménye szerint a szóbeli vég-rendelezés hamisnak derült ki s megállá-ptották volna „azt is, hogy Berde Mózes végrendelezési képességgel azon időben nem is birt és a Berde Béla, báró Barkóczy Emil, Török Árpád, Rhein Béla és Toncza Samu által lát-tamozott végrendelet alapján véve hami-sítvány. A gyanuba vett egyéneket a vizs-gálat érdekében — mint azt közöltük — letartóztatták, de utóbb azoknak szabad-lábra bocsátása mellett folytatták a vizs-gálatot. Ebben az ügyben most meghozta a budapesti büntető törvényszék vádta-ácsa a határozatot s Eördögh András bíró elő-adása után mind a hat vádlottat, és pe-dig: Berde Bélát közokirathamisítás és hamis közokirat használása, báró Barkóczy Emilt és Török Árpád ügyvédet közokirathamis-tásban való bűnrészesség és csalás, Rhein Bélát és Toncza Sámuel közokirathamis-ítás, Grill Lajost pedig közokirathamisítá-sban való részesség miatt vád alá helyezte.

— **Az egyetemi kőri majális ren-de-ző bizottság f. hó 3-án, (vasárnap) délelőtt 10 órakor zárgyűlést tart melynek tárgyat a beszámolás fogja képezni. Erre a tagokat ezennel tisztelettel meghívjuk. Kolozsvárt, 1894. junius elsején. Herepei Iván elnök, Grätz Gusztáv titkár.**

— **Az unitárius tánczvigalom, mely holnap fog a lövöldében megtartatni, min-den bizonnyal a legsikerültebb mulatságok egyike lesz. A bizottság mindent elkövet, hogy a közönség a legszebb emlékekkel gondoljon vissza reá. A talpálá valót Csikai jeles zenekara fogja szolgáltatni. Melegen ajánljuk s közönség figyelmébe.**

— **Eljegyzés.** Gál János város-gaz-dai ellenőr tegnap tartotta eljegyzését Lo-sonczy János polgártársunk bájos leányá-val Lósonczy Margit munkatanítónővel.

— **A kolozsvári sikeféma-intézet** növényedeiknek évrázó vizsgája f. hó 17-én,

vasárnap, d. e. 10 órakor fog megtartani az intézet saját helyiségében. (Külközép-utca 38. sz.) az érdeklődőket szívesen látják.

— **Kolozsvármegye** tegnap lefolyt közgyűlésén a főispán által kineveztetett Dr. Rohonczy Lajos árvaszéki jegyző tisz-teletbeli árvaszéki ülnök, Péchy László és Hankó Veres Károly szolgabírák tisz-teletbeli főszolgabírákká neveztettek ki. Mindhárom tisztviselőnél kitűnő szolgálataik lőnek ez által elismerve és megjutal-mazva.

— **A helybeli róm kath. főgymna-sium önképzőköre** az énekiskola közremű-ködésével folyó hó 3-án, vasárnap d. e. 10 órakor a főgymnasium disztermében záró-ünnepélyt tart. — Érdeklődőket szívesen látnak.

— **Kolozsvármegye közgyűlése** teg-napi referálása helyreigazítását közöljük, hogy a b. hunyadi iparosok abbéli kérvé-nyére. hogy a heti vásárokról az idegen iparosok eltiltassanak Barcsay Domokos felszólalása folytán a közgyűlés helyet adott.

— **Virágkiállítás.** A kolozsvári nép-konyha javára junius 15, 16, 17 napjain az „Erdélyrészi kertészegyesület“ s a kolozs-vári virágtermelők közreműködésével, a sé-tatéri lövöldében virág- és korai kerti ve-temény kiállítást rendez. — A kiállítás utolsó napján rózsá-ünnepély is lesz, a mi-dőn az ünnepélylyel kapcsolatos sorsolás is meg fog történni. Kéri a bizottság, fő-kép a hölgyközönséget, kegyeskednék a sorsjátékra nyeremény-tárgyakat ajándé-kozni! Ez idén nem urnők és kisasszonyok, hanem a bizottság férfi tagjai fogják a sor-sjegyeket elárusítani. Hadd tapasztalja egy-szer az „erősebb nem“ is, mily nehéz fel-adata a „gyengébb nemnek“, midőn nemes czélok megvalósítása érdekében fárado. A kiállítás részletei, programja s a meghi-vók a napokban fognak szétküldetni. A bizottság tudomására jött, hogy ismeretlen egyének aláírasi ivenek pénzt csálnak ki a jóhiszemű közönségtől, állítólag a nép-konyha javára. Azonban aláírasi ivenek való gyűjtőnek senki nincs megbízva, így valami család fordul ott elő. Bátrak va-gyunk erre figyelmeztetni a tisztelt közön-séget. A népkonyha bizottsága nevében: De Gerándó Antonina.

— **Nyilvános köszönet.** A kolozs-vári gazdasági tanintézet ifjusági köreinek alapja javára rendezett majális alkalmával felülfizettek: gr. Teleki László, 50 frt, gr. Beldi Ákos, Hegedűs Sándor, 25—25 frt, Albach Géza, öz. Tompa Károlyné és Vö-röss Sándor 10—10 frt, Balla Pál, dr. Bé-kési Károly, dr. Farkas Géza, Michel Ig-nác, Pater Béla, Póczy Mihály, Simay Mik-lós, Szentkirályi Ákos, Tuba Lajos, 5—5 frt. Van der Welden Eden 3 frt 50 kr. Ás-ványi Lajos, dr. Haller Károly, Hatfaludi Mór, Kertész Gyula, gr. Kornis Viktor, Né-meth András, dr. Pataki Leó, Rotenberg Jenő és Simai Ferencz Ferencz 3—3 frt. Fekete Nagy Béla 2 frt. dr. Ham Sándor 1 frt 50. Pap László és Sebesy Pálné, 1—1 frt. Fogadják az ifjuság halás köszönetét. A bizottság nevében ifj. Albach Géza elnök.

— **A kolozsvári unitáriusok** főtá-nodájában az 1893—94-ik tanév végén tar-tandó vizsgálatok sorrendje: Junius hó 10-én d. u. 3 órakor az ifj. olv. egylet zárín-nepélye, jun. hó 13-án d. u. 3 órakor tor-na-vizsgálat, jun. hó 14-én d. e. 8—12-ig a magántanulók szóbeli vizsgálata. 10., jun. hó 14-én d. u. 3—5-ig ménéke, egyházi ének és orgonázásból. 10., 5—7-ig önkéntes tanulók angol nyelvből. 33., jun. hó 15-én d. e. 8—12-ig elemi 1-ső és 2-ik osztály minden tantárgyból. 10., jun. 15-én d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig a papnövndékek minden tantárgyból. d. u. 3—7-ig az elemi 3-ik osztály minden tantárgyból. 10., jun. 16-án d. e. 8—12-ig az angol nyelvtani pá-lyázat megtartása. 33., 8—12-ig az elemi 4-ik oszt. minden tantárgyból. 10., d. u. 3—7-ig az elemi oszt. érdemsorozatának elke-zsítése, jun. 17-én d. e. 9 órakor az elemi oszt. érdemsorozatának felolvasása. 10., jun. 18-án d. e. 8—11-ig gym. VI. VII. osztály hittanból. 33., 11—12-ig gym. VII. osztály egészségtanból. 8—12-ig gym. I. oszt. hit-tan és földrajzból. 10., d. u. 3—7-ig gym. VI. oszt. magyarnyelv és latinnyelvből. 33., 3—7-ig gym. II. oszt. hittan és földrajz-ból. 10., jun. 19-én d. e. 8—12-ig gym. VII. oszt. magyarnyelv és latinnyelvből. 33., 8—12-ig gym. III. oszt. hittan, történelem és németnyelvből. 10., d. u. 3—ig gym. VII. oszt. görögnyelv és németnyelvből. 33., 3—7-ig gym. I. oszt. magyarnyelv és la-tinnyelvből. 10., jun. 20-án d. e. 8—12-ig gym. VI. oszt. görögnyelv és németnyelv-ből. 33., 8—12-ig gym. IV. oszt. magyar-nyelv és latinnyelvből. 10., d. u. 3—7-ig gym. VI—VII. oszt. történelemből. 33., 3—7-ig gym. II. oszt. magyarnyelv és latin-nyelvből. 10., jun. 21-én d. e. 8—12-ig gym. VII. oszt. mennyiségtan és természettanból. 33., 8—12-ig gym. III. oszt. magyarnyelv és latinnyelvből. 10., d. u. 3—7-ig gym. VI. oszt. mennyiségtan és természetrajzból. 33., 3—7-ig gym. I. oszt. számtan és rajz. geometriából. 10., jun. 22-én d. e. 8—12-ig gym. II. oszt. számtan és rajz. geometriá-ból. 10., 8—12-ig gym. V. oszt. hittan, magyar, latin és németnyelvből. 33., d. u. 3—7-ig gym. III. oszt. számtan, rajz. geo-metria és természetzeti földrajz. 10., 3—6-ig gym. IV. oszt. németnyelv és történe-lelem. 33., 6—7-ig gym. VI—VII. oszt. gö-rögptől tárgyakból. 33., jun. 23-án d. e. 8—12-ig gym. V. oszt. görögnyelv és pót-ló, történelem, természetrajz és mennyiségl-tanból. 33., 8—12-ig gym. IV. oszt. meny-

nyiségtan, rajz. geometria és természet-rajzból. 10., d. u. 3—7-ig az érdemsorozat elkészítése, jun. 25-én d. e. 10 órakor az érdemsorozat felolvasása s a tanév bezá-rása, jun. 26-án papi szigorlat, jun. 27, 28, 29. és 30-án szóbeli érettségi vizsgálat. A vizsgálatok nyilvánosak lévén, a t. szülők és érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Az igazgatóság.

— **A hátszegi sikkasztásról** a kö-vetkező újabb részleteket lelentik lapunk-nak: Campione Gyula végrehajtó a sikkasz-tás felfedezése után mindjárt jelentkezett az alispáni hivatalnál s beismerte, hogy sikkasztott, de hozzá tette, hogy az általa elsikkasztott összeg nem több mint 186 frt. A többit Pap Márk pénztárnok, és Dumitreszk Péter ellenőr sikkasz-tották. — Ugy a pénztárnok, mint az ellenőr megszöktek, — valószínűleg Romá-niába. A pénzügyi hatóság kiküldötte Stum-er számvizsgálót, hogy a köny-veket számadásokat vizsgálja meg. Még ed-dig nem állapították meg mily nagy az el-sikkasztott összeg. Az adókönyveket teg-nap összehasonlították a folyó tételekkel s már is számos nagyobb adósikkasztást állapítottak meg. Így a jó madarak elke-zelték a hunyadmegyei takarékpénztár, a hátszegi takarékpénztár, továbbá a Meskó Issekutz, Steinchneider, Méger stb. felek által befizetett nagyobb adó-tételeket.

— **Szilágyvármegyei kir. tanfel-ügyelőség.** Mint értesülünk — Kerekes tanfelügyelőt súlyos csapás érte, operáció következtében egyik szemét vesztette el. Ápril hó óta Balogh Sándor hir. s tanfel-ügyelő, a ki 22 év óta van e vármegyei tanfelügyelőség szolgálatában, odaadó mun-kával teljesen egyedül végzi a nagy tan-kerület összes ügyeit.

— **Uj törvényeszéki elnök.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Ja-kab Rudolf marosvásárhelyi kir. törvény-széki bírót a kézirvásárhelyi kir. törvény-székhez elnökké, nevezte ki.

— **A kuria uj tanácselnöke.** Tót h Lőrincz már régebben lemondott a kuria tanácselnöki állásáról s azóta még nem töltötték be ezt a diszes állást. Kuriai kö-rökben most az a hir van elterjedve, hogy Erdélyi Sándor államtitkár fogják kine-vezni a kuria tanácselnökvé. Most még nem tudjuk, hogy van-e alapja ennek a híresztelésnek, de ha való ugy csakugyan nagyon gyengén állhat a kormány ügye, hogy már az államtitkárok is szökdösnek. Jósika Samu br. után mindjárt Erdélyi Sándor.

— **Korteskedés az akadémián.** A magy. tud. akadémián a Fröhlich Róbert halálával megüresedett főkönyvtárosi állás betöltése dolgában már most megindult a korteskedés az akadémikusok között. Két jelöltől beszélnek ez idő szerint és pedig dr. Csánky Dezsőről, az orsz. levéltár alle-véltárosáról s Heller Ágostonról

— **Kossuth Vilma sirjánál.** A Kos-suth országos nőegyesület Kossuth Vilma névnapja alkalmánál tegnap előtt kivonult a sirhoz. A sirhalomnál Kovács Mariska lelkes beszédet mondott s koszorut tett a sirra, azután Mártha Mariska és Petro-vicsné hét éves leánya szavalt. A megje-lent hölgyek mielőtt eltávoztak, rövid imát mondtak Kossuth Vilma lelki üdvéért.

— **Gyászhir.** Dicső János ügyvéd M.-Vásárhelyt meghalt.

— **A bor és a bacillus.** Az „E—s“ tárczairója a bor hatásáról következő ér-dekes dolgokat írja: A borról eddig is tud-tuk, hogy a kolera-bacillusok benne ki nem fejlődnek, s az orvosok kolérás idők-ben jóféle vörös bor ivását ajánlották. Né-mely orvos annyira ment hogy a vizivást egészen eltiltotta az ösmerőseinek, mások azt kötötték mindenki lelkére hogy ha már vizet iszik, legvalább 4—5 csep sósavat csepeptsen minden pohárba. Ez meglehe-tősen kellemetlen ízűvé teszi a vizet s e mellett sok ember restelte is, hogy orvos-ságot hordjon magával. Pick Alajos, egy német bakteriológus arra a gondolatra jött hogyha hát a borban a bakterium nem tenyészik, akkor a borral ki is lehet pusztítani a veszedelmes szer-vezeteket, ott a hol jelen vannak. — Vizsgálódásai teljesen igazolták e hipoté-zist és Pick ma már bebizonyítottan je-lenti ki, hogy nincs az a fertőzőtt víz, melyben ha harmadrésznyi bort öntünk belé, öt perc múlva még eleven bacillus találattott volna. A bornak e bacillusölő tulajdonsága tüzetesen megvizsgálva még nem volt s most, hogy pozitív eredményt érték vele, gyógyszer gyanánt való hasz-nálata nagyon valószínűvé vált. Nem lehe-tetlen, hogy a kolerafertőzés első jele-re borral való gymormosást fognak alkalmazni s ez számos beteget megmenthet. Hogy hazánk némely vidékein az orvos-lásnak ez a neme köztetszésben fog ró-szesülni, az nagyon valószínű, sőt megér-jük, hogy ezután a kolera egész kívána-tos betegséggé válhatik.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Wekerle lemondása.

Bécs, jun. 1.

D. u. 3 óra.

Ujabb távirat szerint Wekerle minisz-terelnök ma egész délelőtt a harmadik au-denciájára vonatkozó előterjesztésen dol-gozott.

Ma délután fél két órakor a burgba hajtattott.

A kiállott nagy izgalmak folytán sápadt.

A reichsrathban határozottan azt be-széli, hogy lemondását most vitte Wekerle a király elé.

Uj kormányv elnök.

Bécs, juni. 1.

Délután fél 3 óra.

Itten az urakházában azt beszé-lik hogy a király Hédervárit bizta meg a kormány alakításával.

Más verzió szerint a király elha-tározása ezen pillanatig bizonytalan.

Nem tudja elhatározni, elejtse-e Wekerlét vagy pedig őt bizza meg egy uj kormány alakításával.

A kormány bukása.

Budapest, junius 1.

D. u. 3 óra 50 perc.

A király ő Felsege elfogadta dr. Wekerle Sándor miniszterelnök lemon-dását.

A király Héderváryt bizta meg a kormány alakításával.

Héderváry a király előtt.

Bécs, jun. 1.

Ma délelőtt 11 órakor fogadta ő felsege Héderváry leendő miniszterelnököt. Weker-lét ma délután fogadja.

Wekerle tegnap este Plenernél va-csorált.

Pléner ma a Reichsrathban többek-nek beszélté azt, hogy Wekerle alkalmá-sint még ma beadja lemondását, de ő fel-sége ismét megbizza a kormány vezetésé-vel, mert nincs más, a ki a többséget meg-csinálja.

A főrendiház ülése.

Budapest, junius 1.

A főrendiház mai ülésén a képviselő-ház üzenetét tárgyalták a polgári házasa-gról.

Szlávi elnök bejelentvén a tárgyat, Keglevich gr. indítványára Zichy Nándor gr. hozzájárulásával a tárgyalás kitűzését az elnökre bízta.

Báró Vécsey József panaszkodott a multkori szűgyenletes inzultusokért a mit a főrendekkel szemben a csöcselők elkö-vetett.

Az elnök és Hieronymi belügyminis-ter megígérték, hogy a másodszori tárgya-lásnál a szükséges intézkedéseket megfog-ják tenni.

Héderváry, ki tegnap este Bécsbe ér-kezett, ma délelőtt érkezett Wekerle mi-niszterelnökkel.

Tüntetés Wekerle mellett.

Budapest, jun. 1.

Wekerle ma este érkezik Bécsből és minden valószínűség szerint nagy tüntetést rendeznek a miniszterelnök mellett.

Nagy fáklýásmenetre készülnek és e czélra 4000 fáklýt rendeltek. A válság hírek ma délig nem változtak.

A lázadó oláhok.

Budapest jun. 1.

Az erdélyi részekből érkezett je-lentések szerint az oláhok komoly za-vargásra készülnek. Nagyváradról ma Erdélybe nagy töltény szállítmányt küld-tek, hogy az oláh vidékeken levő vasuti állomásokat megfelelő védelemben lehes-sen részesíteni. A csendőrséget több helyről erdélyi területekre kellett kon-czentrálni.

A kormány hir szerint erőlyesen szándékozik fellépni a rendezavaró olá-hok fékezésére.

Fogaras megye kérvénye.

Fogaras, jun. 1.

Fogaras megye közgyűlésén Bauszner Gvidó főispán indítványára elfogatták, a kormányhoz és a képviselőházhoz terjesz-tendő azon kérvényt, mely szerint a je-lenben érvényben lévő két különböző vá-lasztási törvény helyébe, az egész országra kiterjesztendő egységes választási törvény alkottassék mérsékeltbb censussal.

Blaháné beteg.

Budapest, jun. 1.

A Miskolczon védngszereplő Blaháné veszélyesen megbetegedett. A hirdetett elő-adásokat be kellett szüntetni.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó lapfajladonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 3953—1894. ár.

424. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Hunyadvármege központi árvaszéke részéről hózhírre tétetik, hogy a Gráczik Mathild és Gráczik Lajos kiskorúak tulajdonát képező, a dévai kir. törvényszék területén fekvő és a szásvárosi kir. járás-bíró, mint telekkönyvi hatóság alá tartozó, a benczenci 48. sz. tjkvben a + 87—93. rendszámig foglalt 266 hold 1296 □ tagosított birtok, melynek becsértéke a helyi viszonyokhoz képest 52,000 frt; a mádai 152. sz. tjkvben a + 1—4. rendig fölvetett 26 hold területű, 400 frt becsértékű erdő, a csebi 322. sz. tjkvben a + 1. r. sz. a. felvett 24 hold 825 □ öl területű, 400 frt becsértékű erdő, a nyirmező-venyő 218. sz. tjkvben a + 1. rendsz. a. felvett 15 hold 1200 □ öl területű, 800 frt becsértékű erdő, a homoródi 278. sz. tjkvben a + 1—3. rendszámig felvett és különben mívelési águ, 27 hold területű, 1320 □ öl területű, 2613 frt becsértékű komp- és rév-joggal együtt 3813 frt; végre a rengeti 158. sz. tjkvben a + 1—2. rendsz. a. felvett, 400 frt becsértékű ingatlanok, az azokon található épületek és beruházásokkal együtt 1894. évi Junius hó 28-án d. e. 10 órakor Benczencz község körjegyzői irodájában megtartandó önkéntes nyilvános árverésen becsárán alól is elfognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 100%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánítt értékpapírban az árverező biztos kezéhez letenni. A többi árverési feltételek a megyei központi árvaszéknel a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy az elárverezendő birtokok közül a Benczencz községhez tartozó ingatlanok a szásvárosi indóháztól félórai távolságra vannak.

Az elárverezendő ingatlanok az egyes telekjegyzőkönyvekként fognak árverés alá bocsátatni, s azok kikiáltási árát a becsérték képezi.

Hunyadmege központi árvaszékének Déván, 1894. évi május hó 15-én tartott üléséből.

Simionasiu János.
elnök.

Üzletmegnyitási hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy helyben

Belmonostor-utca 12. sz. alatt,

egy a legválasztékosabb igényeknek is megfelelő, elegáns berendezésű és dúsan felszerelt

Á R U D Á T

nyitottam meg, melyben mindennemű és a legjobb minőségű

szesz italok,

ugymint likör, rum, cognac, szilviorum, szesz stb. liter és poharaként, valamint kitűnő minőségű asztali- és csemegeborkok, továbbá naponként friss töltésű palaczk sör legutáncsabbban kaphatók.

A bork valódisága és tisztaságáért szavatolok.

Tisztelettel

Káhán Nátán Samu,
regále-bérlő.

522. (1—3)

Erdélyrészi Magyar Jelzálog-Hitelbank

Részvény-Társaság

Koloszvart, Jókai-utca 3. szám.

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy az igazgatóság, a felügyelőbizottság egy tagja s kir. körjegyző jelenlétében mai napon megejtett második kisorsolás alkalmával a következő számok huzattak ki, u. m.:

az 5%-os 40 éves záloglevelek közül:

26 darab 500 forintos.
Száma: 266 275 359 360 375 386 409 417 415 416 418 419 434
436 439 445 446 485 496 497 3031 3046 3058 3061 3080 3081

2 darab 100 forintos.

Száma: 5295 5350.

A 4 1/2 %-os 40 éves záloglevelek közül:

1 darab 2000 koronás.

Száma: 326.

3 darab 200 koronás.

Száma: 5 22 64.

A 4 1/2 %-os 50 éves községi kötelezők közül:

1 darab 2000 koronás

Száma: 338.

1 darab 1000 koronás.

Száma: 199.

1 darab 200 koronás.

Száma: 36.

Kisorsoltatott tehát összesen 13200 forint 5%-os záloglevél, 2600 korona 4 1/2 %-os záloglevél és 5200 korona 4 1/2 %-os községi kötelező.

Ezen kisorsolt záloglevelek és községi kötelezők 1894. november 22-től kezdve teljes névértékben váltaknak be:

Budapest: A Mercur kiadóhivatalnak bank- és váltóüzletében — Politzer S-nél (Dorottya-utca 12.) és a Terézvárosi takarékpénztárnál (Andrássy-ut 1.)

Koloszvart: a bank pénztáránál (Jókai-utca 3.) és Polly Victor banküzletében (főut.)

Rendkívüli tökéviszafizetések következtében megsemmisített ez alkalommal 85000 forint 5%-os záloglevél.

Az első sorsoláshól még be nem váltott 5%-os zálog-velek számai:

1000 forintos: 180 1112 1128.

500 " 261 270 272 276 278 337 355 358 413 431.

100 " 508 513 515 517 531 553 555 573 502 046.

667 670 695 697 714 717 729 733 734 738 741.

Koloszvart, 1894. május 22-én.

Az igazgatóság.

ALAPITTATOTT 1841. ÉVBEN.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
váltó-üzlete

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCZA 1. SZÁM

saját házában.

Részvénytőke 10,000,000 frt. Tartalékalap 4,400,000 frt.

Vesz és elad mindennemű értékpapírt a hivatalos tőzsdei árfolyamok alapján;

tőzsdei műveleteket a legutáncsabbban eszközöl;

pénzügyi műveletekre nézve szívesen szolgál szakszerű felvilágosítással;

igényvényt minden huzásra bocsát ki;

előleget nyújt értékpapírokra;

díjmentesen megvizsgálja a sorsjegyeknek és sorsolandó értékeknek huzásait;

kisorsolás által érhető árfolyamvesztés ellen biztosít sorsjegyeket és sorsolandó értékeket.

473. (2—3)

Jutányos és pontos munka!

Mindennemű

Balcon, sir, lépcső és folyosó rácsokat

készít saját vagy feladott tervrajz szerint és

minden e szakmába vágó munkát

elvéallal

Fekete Sándor

mű- és épület-lakatos,

Koloszvart, Belmagyar-utca 23.

Gyakorlott szakértelemmel bír pénztár-szobák páncélosításában, titkos záruk, ajtók és vas-szekrények készítésében, melyet elsőrendű párizsi gyárakban is gyakorlott.

517. (1—20)

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb PÉNZTÉZET

a világon.

Biztosítéki alapja

907 millió frank.

"THE MUTUAL"
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
ALAPITTATOTT 1843.

Biztosít

emberéletet

legkülönbözőbb és

legelőnyösebb

módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az 428. (14—x)

Erdélyi aligazgatóság

Koloszvart, Belhid-utca 16. sz. alatt.

Egy nagy üveg 10 kr.

A székelyföld legszénsavdusabb, legkellemesebb ízű és legolcsóbb savanyúvize a

„BAROSS FORRÁS”

kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál. Gazdag szénsav tartalmánál fogva a a bornak ízét kellemessé teszi és színét nem változtatja, miért is a vendéglős uraknak „Spritzer” gyanánt különösen ajánlatlik.

Ujabb orvosi bizonylatok a „Baross“-forrásról:

Az erdővidéki „Baross“-forrás név alatt ujabb forgalomba hozott ásványvíz egyike hazánk legtöbb szabad szénsavat tartalmazó forrás termékeinek. A víz tisztá, átlátszó áledék és mellék íz nélkül való, igen kellemes és itató élvezeti, járványos időben kitűnő étrendi ital. Gyógyhatása a légutak és tápcsatorna, de különösen a húgyszervek idült hurutos bántalmainál érvényesül. A víz töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, czélszerű, kifogástalan.

Koloszvart, 1893. április 10.

Dr. Purjesz Zsigmond s. k.,

egyetemi tanár.

A „Baross“-forrást stb kellemes, itató s kiváló gyógyhatású ásványvíznek tartom a „Baross“-forrást stb Kolozsvart, 1892. július 15.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,

a kir. tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója.

A „Baross“-forrás ásványvizet kellemes, izgó hatásánál fogva a légző és emésztő szervek és a húgúhólyag hurutos bántalmainál kitűnő eredménnyel rendeltem. Izgatottságot, vértóulást nem okoz. Igen gazdag szabad szénsav és gazdag vastartalma miatt tisztán vagy borral keverve rendkívül kellemes, itató savanyúvíz. A víznek külső kiállítása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor kívánalmainak; a forrás és kezelés tisztaságáról különben a nyár folyamán személyesen is meggyőződtem.

Koloszvart, 1892. december 21.

Dr. Nappendruck Kálmán s. k.,

városi orvos.

Járványok s főleg Kolera veszély idején kitűnő præservatívum.

Kizárólagos raktár:

Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében.

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA

Koloszvartig szállítva

vagonkint m. mázsája csak 44 és 48 frt.

Nemkülönben:

tölgyfa-pallók, Skárt talpfák, küllök, építkezésekhez való faragott fenyőfák, zsendelyek, stukaturfák, szőlő csapkarók szintén a legolcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károlynál,

B-Hunyadon.

34. (30—x)

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Ajánlom csicsói (Szolnok-Doboka megye)

malomkő-raktáromat

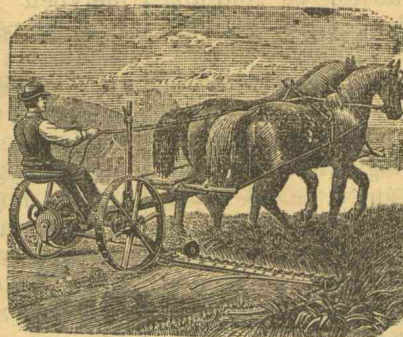
Deesen.

A legjobb minőségű csicsói malomkövekből 300—400 darab minden időben raktáromon áll; megrendeléseket azonnal eszközölök.

Ugyisintén a Héjasfalvi magy. államvasut állomásán raktárt tartok.

431. (5—x)

Demeter Béla.

MAGYAR
MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST,

Alkotmány-utca 31.

478. (5—29)

ADRIANCE PLATT & Co

new-yorki gépgyárosok

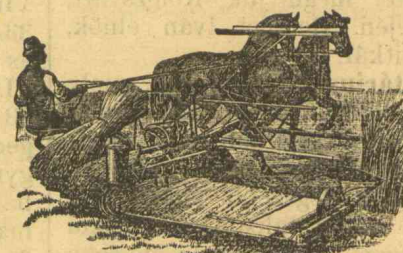
kizárólagos

képviselősege

„AZURIN” 1 frt 25 kr. kigrként.

Eredeti Vermorel-féle „ECLAIR” permetező, szabad csomagolással 21 frt.

„REGALICZ” 26 frt mázsánként.

Fúkaszaló-, Marokrakó-, Arató-

és Kévekítő arató gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Árjegyzéket kívánatra bérmeutve küldünk.